

menliga följder skulle kunna uppstå, kan Utskottet för sin del icke tillstyrka en sådan förändring, utan hemställer,

att ifrågavarande af Herr A. Johansson väckta motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 16 Februari 1875.

På Utskottets vägnar:

A. W. Staaff.

N:o 2.

Ank. till Riksd. Kansli den 17 Febr. 1875, kl. 6 e. m.

*Andra Kammarens Andra Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 2,
angående sprithaltiga varors utlemnande från apothek.*

Under det en allmänna uppmärksamhet lyckligtvis fäst sig vid den i vårt land så herrskande dryckenskapslasten, och åtgärder försökas att genom ökad pris och minskad tillgång på bränvin motarbeta densamma, har denna last funnit farliga bundsförvandter i andra varor, hvilka derföre ej heller böra undgå lagstiftningens vaksamhet. Så förekomma på våra apothek vätskor, ämnade för helsobehof, men hvilka, genom sin egenskap att kunna berusa, innebära en mäktig frestelse och utöfva, i synnerhet på vissa orter, ganska allmänt

sina skadliga verkningar. Vadan af dessa varor, ibland hvilka de s. k. "Hoffmans droppar" intaga ett framstående rum, är större, i samma mån deras egenskap af medicinalier gör dem lättare tillgängliga på hvilka tider som helst.

Med anledning af detta betänkliga förhållande har Herr *Pehr Nilsson* i Wittjerf i väckt motion (N:o 57) föreslagit en underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om vidtagande af anordningar i sådant syfte, att derigenom skulle förebyggas, att apotheken sålunda medverka till ett farligt samhällsöndt.

Utskottet finner motionärens förslag särdeles behjertansvärdt, och de af honom uppgifna förhållanden vitsordas från flera orter inom landet. Härtill kommer ock, att Sundhets-kollegium funnit nödigt att i särskildt utfärdadt cirkulär — hvaraf ett utdrag här bifogas — ur ofvan angifna synpunkt erinra apothekarne att vid utlemnande af dylika varor iakttaga all möjlig försigtighet. Erfarenheten har dock visat sistnämnda åtgärd vara för ändamålet otillräcklig. Säkrare synes det Utskottet onekligen leda till målet, om, såsom motionären föreslagit, af Kongl. Maj:t utfärdades föreskrifter i ämnet, hvilka, efter hvad Utskottet föreställer sig, torde komma att stadga skärpta påföljder för dessa varors försäljning annorstädes än på apothek jemte visst maximum vid försäljningen och prisets noggranna öfverensstämmelse med taxan o. s. v. Utskottet anser emellertid icke lämpligt att i en fråga af denna art på förhand begära dessa eller andra särskilda bestämmelser, utan inskränker sig till att med anledning af Herr *Pehr Nilssons* förenämnda motion hemställa:

det Riksdagen må i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla om vidtagande af åtgärder, egnade att i möjligaste måtto förebygga ett sådant utlemnande från apotheken af ether- och sprithaltiga vätskor, och deribland särskildt af de s. k. "Hoffmans droppar", som icke sker i sanitärt syfte, utan endast befordrar rus och dryckenskap.

Stockholm den 16 Februari 1875.

På Utskottets vägnar:

A. W. Staaff.

Utdrag af Sundhets-kollegii Cirkulär den 16 Februari 1874.

Apothekare eger visserligen rättighet, och inom en viss gräns äfven skyldighet, att från sitt apothek vid s. k. handköp försälja de läkemedel, hvilka icke genom särskilda föreskrifter äro derifrån undantagna, allt under förutsättning att sådant sker med ett visst omdöme om det köptas möjliga missbruk, hemtadt t. ex. från köparens personlighet eller varaus mängd. Erfarenheten har emellertid visat att under de sista årtiondena betydliga kvantiter af ether- och sprithaltiga vätskor, såsom Hoffmans droppar, s. k. Halls droppar och bäska droppar, från många apothek försäljas i ändamål att såsom rusgifvande medel användas antingen omedelbarligen till konsumenterna eller till landt-handlande och kolportörer, hvilkas otillåtna medikamentshandel apothekarne sjelfva sålunda befordra; och dessa droppar äro ofta icke af den beskaffenhet farmakopéen föreskrifver, hvarföre de ock vanligen kunna säljas betydligt under taxans pris. I samma mån detta högst betänkliga missbruk tilltagit och genom sina förderfliga verkningar väckt allt större och allmännare uppmärksamhet, är det nödvändigt att apothekarne åt dess undanrödjande egna all erforderlig omsorg, så vida icke försäljning i handköp af dylika läkemedel skall blifva betydligen inskränkt eller alldeles förbjuden, till stort men för apothekarne sjelfva och icke ringa obehämlighet för allmänheten. Det bör således åligga hvarje apothekare att noggrant tillse att ether- och sprithaltiga läkemedel icke må på några villkor från hans apothek utlemnas, så snart skäligen anledning förekommer till det antagande, att desamma äro ämnade att såsom rusmedel användas.